

CURRÍCULO

Bacharelato

Fundamentos Artísticos

---

1. Fundamentos Artísticos

1.1 Introducción

A casuística da arte radica na súa propia concepción, que deu lugar a que tanto a súa definición como a súa función fosen cambiando ao longo da historia e presenten diferenzas dependendo da cultura e o contexto xeográfico desde os que se consideren. En consecuencia, a aproximación á arte resulta complexa e dinámica, e nesta relatividade residen tanto a dificultade do seu estudo, como o atractivo e a riqueza da súa percepción e apreciación. Os diferentes enfoques e puntos de vista neste sentido apuntan cara a procesos metodolóxicos e de coñecemento que, lonxe de ser subxectivos, son perfectamente obxectivables e susceptibles de ser apreñendidos e aplicados.

A través da materia de Fundamentos Artísticos, o alumnado analiza diferentes obras de diversas disciplinas artísticas, con variadas formas e técnicas, identificándoas, situándoas cronolóxica e espacialmente, e vinculando ese proceso coa idea de creación artística. A visión das distintas formulacións artísticas entendidas desde os seus aspectos básicos permítelle ao alumnado construír un discurso argumentado e, nun estadio posterior, interpretar as creacións artísticas, ampliando os recursos propios e enriquecendo o seu repertorio. Todo iso, ademais, favorece que o alumnado desenvolva unha conciencia sensible cara ao patrimonio cultural e artístico. Mención á parte merecen o descubrimento e a visibilización de obras e artistas que, por diversos motivos, foron excluídos do relato da historia da arte tradicional. Neste sentido, é indispensable abordar a análise dos diferentes contextos históricos, sociais e xeográficos de creación desde unha perspectiva de xénero que permita que o alumnado entenda cal foi e cal é o papel das mulleres na arte. Así mesmo, realizar o estudo das distintas obras tamén desde unha perspectiva intercultural, incluíndo o patrimonio e as manifestacións artísticas galegas, axudará a que alumnas e alumnos poidan desenvolver unha actitude respectuosa coa diversidade e comprometida coa igualdade e a cohesión social.

A análise comparada entre obras de distintas épocas e culturas permite realizar conexións significativas entre movementos, o que ofrece a oportunidade de enriquecer a interpretación das producións artísticas, favorecendo así unha visión menos compartimentada da arte. Esta percepción diacrónica e intercultural do patrimonio artístico contribúe a que o alumnado poida opinar sen prexuízos, de maneira argumentada, aberta e plural sobre as creacións artísticas de calquera cultura, época e estilo.

Por outra banda, as aprendizaxes derivadas da análise e a apreciación estética das distintas obras van ligados á comprensión dos procesos de creación e produción artística. Deste xeito, o

alumnado pode poñer en práctica esas aprendizaxes nos proxectos artísticos que leve a cabo a partir doutras materias desta modalidade, ademais de sentar as bases que lle permitirán afrontar unha formación artística superior ou participar en proxectos profesionais vinculados á arte.

A materia de Fundamentos Artísticos está estruturada en torno tres eixes: por unha banda, a análise de producións artísticas ao longo da historia e a identificación dos seus elementos constituintes e as claves das súas linguaxes; todo iso asociado á época ou corrente estética na que as obras foron creadas. Por outra, o coñecemento das metodoloxías, as ferramentas e os procedementos de procura, rexistro, análise, estudo e presentación de información, privilexiando o uso de recursos dixitais. Por último, a adquisición dunha conciencia sensible e de respecto cara ao patrimonio artístico e a cultura visual.

Os obxectivos da materia, en coherencia cos devanditos eixes, desenvolvéronse a partir das competencias clave e dos contidos establecidos para a etapa de bacharelato, en especial, dos descritores da competencia en conciencia e expresión culturais, ao que se engaden aspectos relacionados coa comunicación verbal, a dixitalización, a convivencia democrática, a sustentabilidade ambiental, a interculturalidade ou a creatividade. Os obxectivos combinan os aspectos relacionados coa evolución do concepto de arte e as súas funcións ao longo da historia coas estratexias e métodos de análises das diferentes obras e os seus contextos. Todo iso, ademais do estudo das creacións artísticas e a súa comparación con outras obras de distintas épocas e culturas, permítelle ao alumnado non só enriquecer o seu repertorio, senón tamén adquirir os coñecementos, destrezas e actitudes necesarios para desenvolver unha interpretación propia da arte, aumentando dese modo a súa sensibilidade e o seu sentido crítico. Así mesmo, permitiranlle aprender a elaborar proxectos artísticos propios, xa sexan individuais ou colectivos, de modo que poida dar forma ás súas ideas e aprenda a afrontar novos retos artísticos.

Os criterios de avaliación, que se desprenden directamente dos devanditos obxectivos, están deseñados para comprobar o seu grao de consecución por parte do alumnado.

En canto aos bloques de criterios de avaliación e contidos da materia de Fundamentos Artísticos, o primeiro bloque, «Os fundamentos da arte», introduce o concepto de arte, así como as diferentes ferramentas que se utilizan para a súa análise. O segundo, «Visión, realidade e representación», inclúe as distintas formas de representación da realidade a través de diferentes movementos artísticos, desde a arte primitiva ata a abstracción. O terceiro bloque, «A arte clásica e as súas proxeccións», recolle a tradición grecorromana, incorporando diferentes obras pictóricas, escultóricas e arquitectónicas. O cuarto bloque, «Arte e expresión», achégase a algúns movementos artísticos que destacan pola súa vertente expresiva. O quinto bloque, «Natureza, sociedade e comunicación na arte» recolle, por unha banda, as influencias da natureza na arte e,

por outra, a importancia da arte na sociedade e na comunicación. Por último, o bloque de «Metodoloxías e estratexias» engloba as metodoloxías de estudo e análise da arte desde distintas perspectivas, así como os criterios de avaliación e os contidos relacionados co traballo en equipo e as fases dos proxectos artísticos.

1.2 Obxectivos

Obxectivos da materia
<p>OBX1. Comprender os cambios na concepción da arte, analizando as semellanzas e as diferenzas entre distintos períodos históricos ou contextos culturais, para explicar o enriquecemento que supón a diversidade.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A definición do concepto de arte segue abrindo debates a día de hoxe. O seu significado é un elemento vivo, cambiante, que foi modificándose ao longo da historia da humanidade. Non se trata soamente de cambios asociados á cronoloxía dos acontecementos, senón que se relacionan coa diversidade das culturas que producen arte. A aparición da arte informal, o cuestionamento dadaísta ou a irrupción da fotografía, por exemplo, provocaron fortes conmocións neste concepto, polo que constitúen fitos cos que o alumnado debe familiarizarse. ▪ A apreciación e coñecemento deses cambios supón un enriquecemento dos recursos cos que o alumnado levará a cabo a análise das manifestacións artísticas de diferentes estilos e épocas cun criterio máis formado, comparando obras distintas, establecendo conexións entre elas e explicándoas de maneira argumentada. Todo iso fará posible que o alumnado poida explicar o enriquecemento que supón a diversidade artística a través de producións orais, escritas ou multimodais, achegándose a ela sen prexuízos e ampliando así o seu propio repertorio cultural.
<p>OBX2. Reflexionar sobre as funcións da arte ao longo da historia, analizando a evolución do seu papel en cada período, para apreciar as súas singularidades e poñer en valor o patrimonio cultural e artístico de calquera época.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ao profundar no significado de arte, xorde irremediamente o cuestionamento da súa utilidade. Do mesmo xeito que foi cambiando o concepto, tamén o fixo a función da arte ao longo da historia. As funcións apotropaica, relixiosa, pedagóxica, conmemorativa ou estética, conforman, entre outras, algúns dos múltiples cometidos que as producións artísticas desempeñan desde as orixes da humanidade. Pola súa vez, as distintas sociedades e culturas outorgaron usos diferentes a produtos artísticos xa existentes, ás veces, moi afastados dos que tiveron no momento da súa creación. Este dinámico xogo de atribución de funcionalidades da actividade artística debe ser coñecido e apreciado polo alumnado para que, desta forma, lle conceda ao patrimonio cultural e artístico de calquera época a importancia que ten. Ademais, as alumnas e os alumnos han de ser conscientes dos condicionamentos ambientais e contextuais que enmarcan calquera produción artística e que condicionan a súa función para analizar as obras desde o respecto, con profundidade e criterio, e compartir as súas conclusións por medio de producións orais, escritas ou multimodais nas que poña en valor as súas singularidades e descarte as miradas prexuízosas.
<p>OBX3. Analizar formal, funcional e semanticamente producións artísticas de diversos períodos e estilos, recoñecendo os seus elementos constituíntes e as claves das súas linguaxes usando vocabulario específico, para desenvolver o criterio estético e ampliar as posibilidades de gozar da arte.</p>

- Cada movemento artístico posúe unhas claves comúns asociadas a unha linguaxe propia, que axudan á súa comprensión e identificación no momento da recepción das obras. Este método de aproximación, que busca a clasificación e o marco das obras de arte, consiste nunha primeira forma de abordar a complexidade circunstancial e substancial da produción artística. Co fin de achegarse ao estudo dos estilos, movementos ou tendencias na arte, é necesario investigar diversas producións artísticas e analizar a información obtida a partir de fontes analóxicas e dixitais, explicando tanto as particularidades e os puntos en común como as diferenzas. O alumnado debe coñecer a ampla terminoloxía específica para saber describir cunha linguaxe precisa, adecuada e coherente a multiplicidade de matices, variables e sutilezas que admite a análise dunha obra de arte.
- Ademais, debe comprender e aplicar con criterio as diferentes metodoloxías de estudo das formas, as funcións e os significados asociados aos movementos e estilos artísticos, porque fundamentan a aproximación ás obras e permiten recoñecer as diferentes linguaxes utilizadas na arte. O obxectivo é desenvolver no alumnado un criterio estético informado ante calquera manifestación artística, que fusione na súa formulación a identificación do estilo e o contexto coa valoración da riqueza expresiva da arte, aumentando así as posibilidades de gozo na súa recepción.

OBX4. Explicar obras artísticas realizadas en distintos medios e soportes, de calquera estilo ou período, identificando o contexto social, xeográfico e histórico no que se crearon, así como as súas posibles influencias e proxeccións, para valoralas como testemuños dunha época e unha cultura, e como elementos do propio patrimonio.

- Para poder apreciar correctamente o patrimonio artístico, non só é necesario coñecer en profundidade as obras que o compoñen, senón que tamén se debe entender o contexto da súa creación. Así, para realizar un achegamento rigoroso ao estilo dunha obra determinada en calquera medio ou soporte e ao movemento en que se enmarca, han de terse en conta os aspectos históricos, xeográficos e sociais que os rodean. Isto, sumado a unha análise técnica e procedemental, proporcionará as claves necesarias para a interpretación das distintas manifestacións artísticas e permitiralle ao alumnado valorar as obras dunha maneira consciente e respectuosa. Incluír a perspectiva de xénero ao abordar a análise do contexto histórico, social e xeográfico no que as obras foron creadas axudará, ademais, a que alumnas e alumnos comprendan o papel que a muller desempeñou na arte ao longo da historia e as distintas consideracións que se tiveron dela en función de cada época. Neste sentido, non só se terán que estudar as súas representacións, senón tamén as súas achegas como creadoras.
- Doutra banda, na diversidade do patrimonio cultural e artístico danse diferentes tipos de relacións: desde as influencias entre estilos, separados ou non no tempo, ata a permanencia de certos elementos dun período a outro, pasando polas reaccións, rexeitamentos ou subversións que xera un estilo ou corrente concreta. O estudo, coñecemento e identificación dos fenómenos que condicionan as relacións entre obras ou estilos, abordado a partir de diversas fontes analóxicas e dixitais, permítelle ao alumnado analizar con maior criterio e profundidade calquera produción artística. Desta maneira, xéranse conexións que permiten alcanzar unha visión máis aguda da obra no seu contexto.
- As conclusións da análise das obras realizadas en distintos medios e soportes, que darán lugar a producións orais, escritas ou multimodais en que o alumnado poida compartir os resultados da súa investigación, permiten valorar as manifestacións artísticas como testemuño cultural da súa época e tamén como parte da totalidade do patrimonio.

OBX5. Comprender o poder comunicativo da arte, identificando e recoñecendo o reflexo das experiencias

vitais en diferentes producións, para valorar a expresión artística como ferramenta potenciadora da creatividade, a imaxinación, a autoestima e o crecemento persoal.

- As diferentes linguaxes características da creación artística supoñen unha gran ferramenta para transmitir tanto ideas e conceptos como sentimentos e emocións que se desprenden da súa creación ou gozo. Pero a significado da arte, como en todo acto comunicativo, é o resultado da combinación da expresión do artista e a recepción da obra por parte do público. O coñecemento e a práctica desta dobre dimensión das linguaxes artísticas permítenlle ao alumnado profundar nas análises das producións artísticas, expresando e compartindo o experimentado ante todo tipo de obras. Igualmente, ao conectar as súas experiencias vitais cos produtos artísticos, o alumnado pode considerar a expresión artística como un medio para desenvolver a creatividade, a imaxinación, a autoestima e o crecemento persoal.

OBX6. Interpretar diversas creacións artísticas a partir do estudo da súa forma, o seu significado, o seu contexto de creación e a súa recepción, para desenvolver a sensibilidade e o sentido crítico e para apreciar a diversidade de percepcións e opinións ante as producións artísticas.

- O estudo da forma, o significado e o contexto destacan entre os aspectos básicos da análise das producións artísticas e, ademais, son tamén relevantes na análise da súa recepción. A súa identificación permíttelle ao alumnado avanzar con criterio cara a un nivel superior de achegamento á obra: a interpretación, que supón, a partir da análise anterior, vincular a produción artística a elementos alleos a ela que poden atoparse en diferentes campos do coñecemento. A interpretación require dun exercicio de incorporación, non soamente de ideas e coñecementos propios, senón tamén de sentimentos e emocións. Desta forma, faise posible que a obra resulte algo vivo para o alumnado, facéndoa súa e converténdoa nun obxecto dinamizador do diálogo e da pluralidade de opinións, así como favorecedor da empatía. A interpretación enriquece a creatividade do alumnado. Ao valorar diferentes puntos de vista, este aprende a desenvolver a sensibilidade e o sentido crítico e a apreciar a diversidade de percepcións e opinións ante as producións artísticas. As interpretacións propias de distintas obras artísticas poden ser comunicadas a través de textos orais, escritos e multimodais, de modo que dean lugar a debates e postas en común dos diferentes puntos de vista.

OBX7. Elaborar con creatividade proxectos artísticos individuais ou colectivos, investigando estilos, técnicas e linguaxes multidisciplinares e seleccionando e aplicando os máis adecuados, para dar forma ás ideas e obxectivos expostos e para aprender a afrontar novos retos artísticos.

- Os proxectos artísticos innovadores e creativos que integran diferentes disciplinas, considerando espacialmente a contorna dixital, supoñen unha maneira de impulsar a arte e a cultura e dan forma a ideas e obxectivos dentro dun contexto de diversidade cultural que favoreza esta clase de retos. A participación nestes proxectos supón a necesidade dunha organización de persoas e de recursos, así como a súa planificación en diferentes fases. A participación activa do alumnado en proxectos individuais e colectivos permitiralle aprender a organizarse, a distribuír as tarefas e a valorar as achegas dos demais con respecto e empatía. Estas tarefas teñen que desenvolverse nun contexto de inclusión que favoreza o uso de metodoloxías colaborativas. Neste proceso resulta clave a integración de recursos e de medios para o desenvolvemento e difusión dos proxectos. Para iso, tanto o uso de linguaxes e técnicas multidisciplinares como a combinación e aplicación creativa destes deben dotar o alumnado das habilidades necesarias para afrontar con solvencia outros proxectos futuros.

1.3 Criterios de avaliación e contidos

Segundo curso

Materia de Fundamentos Artísticos 2º curso	
Bloque 1. Os fundamentos da arte	
Criterios de avaliación	Obxectivos
<ul style="list-style-type: none"> CA1.1. Explicar de forma respectuosa o enriquecemento que supón a diversidade na arte, estudando obras de épocas e culturas distintas a partir da vinculación co seu contexto e analizando o concepto de arte a que responden. 	OBX1
<ul style="list-style-type: none"> CA1.2. Expor proxectos artísticos, individuais ou colectivos, seleccionando os estilos, técnicas e linguaxes máis adecuadas de diversas disciplinas, e organizando e distribuindo as tarefas de maneira razoada. 	OBX7
<ul style="list-style-type: none"> CA1.3. Distinguir as funcións da arte ao longo da historia, analizando sen prexuízos a súa evolución para partir do estudo de diversas producións artísticas de distintos estilos e épocas. 	OBX2
<ul style="list-style-type: none"> CA1.4. Analizar producións artísticas de diversos estilos e épocas, realizadas en distintos medios e soportes, relacionándoas co seu contexto social, xeográfico e histórico de creación e explicando as posibles relacións con obras doutras épocas e culturas. 	OBX4
<ul style="list-style-type: none"> CA1.5. Identificar os elementos constituíntes de manifestacións artísticas de diversos períodos e estilos, recoñecendo as claves das súas linguaxes e xustificando a súa relación coa época, artista ou movemento correspondente. 	OBX3
<ul style="list-style-type: none"> CA1.6. Compartir as conclusións de investigacións sobre producións artísticas de diversos estilos e épocas e as relacións co seu contexto, usando os medios analóxicos e dixitais máis adecuados. 	OBX4
Contidos	
<ul style="list-style-type: none"> Tecnoloxía da arte, materiais, técnicas e procedementos. Terminoloxía específica da arte e da arquitectura. Aspectos históricos, xeográficos e sociais da arte. Teorías da arte. Definición de arte ao longo da historia e perspectiva actual. Perspectiva de xénero na arte: representacións e creacións de mulleres. Arte conceptual e arte obxecto. 	
Bloque 2. Visión, realidade e representación	
Criterios de avaliación	Obxectivos

<ul style="list-style-type: none"> CA2.1. Argumentar a evolución da concepción da arte na historia, comparando con iniciativa os seus significados en períodos e culturas diferentes e analizando as súas semellanzas e diferenzas. 	OBX1
<ul style="list-style-type: none"> CA2.2. Distinguir as funcións da arte ao longo da historia, analizando sen prexuízos a súa evolución para partir do estudo de diversas producións artísticas de distintos estilos e épocas. 	OBX2
<ul style="list-style-type: none"> CA2.3. Explicar as singularidades de diversas manifestacións culturais e artísticas, relacionándoas coa súa función de forma aberta, crítica e respectuosa. 	OBX2
<ul style="list-style-type: none"> CA2.4. Analizar formal, funcional e semanticamente con criterio e sensibilidade, diferentes manifestacións artísticas, facendo uso da terminoloxía específica asociada ás súas linguaxes. 	OBX3
<ul style="list-style-type: none"> CA2.5. Analizar producións artísticas de diversos estilos e épocas, realizadas en distintos medios e soportes, relacionándoas co seu contexto social, xeográfico e histórico de creación e explicando as posibles relacións con obras doutras épocas e culturas. 	OBX4
<ul style="list-style-type: none"> CA2.6. Comparar as interpretacións que se deron de diversas manifestacións artísticas, analizando os diferentes puntos de vista e proponendo unha valoración persoal. 	OBX6
Contidos	
<ul style="list-style-type: none"> Introdución á arte precolombina e á arte africana precolonial. Sistemas de representación espacial na pintura. Da pintura primitiva á ruptura cubista. O impresionismo e posimpresionismo pictórico. O inicio da escultura moderna. O realismo: conceptos e enfoques. O hiperrealismo. O surrealismo. Influencias posteriores na arte, o cinema e a publicidade. A abstracción pictórica e escultórica: orixes e evolución. Tradición e vangarda da arte galega. 	
Bloque 3. A arte clásica e as súas proxeccións	
Criterios de avaliación	Obxectivos
<ul style="list-style-type: none"> CA3.1. Explicar as singularidades de diversas manifestacións culturais e artísticas, relacionándoas coa súa función de forma aberta, crítica e respectuosa. 	OBX2
<ul style="list-style-type: none"> CA3.2. Identificar os elementos constituíntes de manifestacións artísticas de diversos períodos e estilos, recoñecendo as claves das súas linguaxes e xustificando a súa relación coa época, artista ou movemento correspondente. 	OBX3
<ul style="list-style-type: none"> CA3.3. Analizar formal, funcional e semanticamente con criterio e sensibilidade, diferentes manifestacións artísticas, facendo uso da terminoloxía específica asociada ás súas linguaxes. 	OBX3
<ul style="list-style-type: none"> CA3.4. Analizar producións artísticas de diversos estilos e épocas, realizadas en distintos medios e soportes, relacionándoas co seu contexto social, xeográfico e histórico de creación e explicando as posibles relacións con obras doutras épocas e culturas. 	OBX4

Contidos	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Introducción á arquitectura e escultura gregas. Ordes. Obras e períodos máis relevantes. ▪ O retrato escultórico na Roma Antiga. ▪ Claves da arquitectura a través das diferentes épocas e estilos: da romanización á Baixa Idade Media. ▪ O renacer da arte clásico na arquitectura, pintura e escultura: do <i>trecento</i> ao <i>cinquecento</i>. ▪ A proxección clásica na idade contemporánea: do neoclasicismo á pintura metafísica. 	
Bloque 4. Arte e expresión	
Criterios de avaliación	Obxectivos
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA4.1. Argumentar a evolución da concepción da arte na historia, comparando con iniciativa os seus significados en períodos e culturas diferentes e analizando a súa semellanzas e diferenzas. 	OBX1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA4.2. Interpretar creacións artísticas de distintos períodos e estilos, analizando a súa forma, o seu significado e o seu contexto de creación e incorporando as ideas, coñecementos, emocións e sentimentos propios. 	OBX6
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA4.3. Explicar as diferentes posibilidades expresivas da arte e o seu poder de transmisión de ideas, conceptos, sentimentos e emocións a partir de obras de artistas de distintas épocas e estilos, analizando as distintas interpretacións que se deron delas. 	OBX5
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA4.4. Analizar producións artísticas de diversos períodos e estilos vinculándoas creativamente con experiencias vitais propias e alleas e valorándoas como ferramentas potenciadoras da creatividade, a imaxinación, a autoestima e o crecemento persoal. 	OBX5
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA4.5. Comparar as interpretacións que se deron de diversas manifestacións artísticas, analizando os diferentes puntos de vista e propoñendo unha valoración persoal. 	OBX6
Contidos	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ O simbolismo: expresión pictórica e literaria. A irmandade prerrafaelita. ▪ A exaltación barroca, achegas á pintura e escultura. ▪ O Romanticismo e a orixe da modernidade. ▪ O Expresionismo alemán. Do fauvismo ao expresionismo figurativo do século XX. ▪ Do rexeitamento dadaísta á arte intermedia de Fluxus. 	
Bloque 5. Natureza, sociedade e comunicación na arte	
Criterios de avaliación	Obxectivos
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CA5.1. Distinguir as funcións da arte ao longo da historia, analizando sen prexuízos a súa evolución para partir do estudo de diversas producións artísticas de distintos estilos e épocas. 	OBX2

<ul style="list-style-type: none"> CA5.2. Compartir as conclusións de investigacións sobre producións artísticas de diversos estilos e épocas e as relacións co seu contexto, usando os medios analóxicos e dixitais máis adecuados. 	OBX4
<ul style="list-style-type: none"> CA5.3. Explicar as singularidades de diversas manifestacións culturais e artísticas, relacionándoas coa súa función social de forma aberta, crítica e respectuosa. 	OBX2
<ul style="list-style-type: none"> CA5.4. Analizar producións artísticas de diversos estilos e épocas, realizadas en distintos medios e soportes, relacionándoas co seu contexto social, xeográfico e histórico de creación e explicando as posibles relacións con obras doutras épocas e culturas. 	OBX4
<ul style="list-style-type: none"> CA5.5. Compartir as conclusións de investigacións sobre producións artísticas de diversos estilos e épocas e as relacións co seu contexto, usando os medios analóxicos e dixitais máis adecuados. 	OBX4
<ul style="list-style-type: none"> CA5.6. Comparar as interpretacións que se deron de diversas manifestacións artísticas, analizando os diferentes puntos de vista e propoñendo unha valoración persoal. 	OBX6
Contidos	
<ul style="list-style-type: none"> O modernismo. Arquitectura e artes aplicadas. A arquitectura orgánica. A Bauhaus. Arte e función. Deseño e artes aplicadas. O Art Decó. Arte e artesanía. Laboratorio de formas: Sargadelos. A arquitectura do vidro e o ferro e o movemento moderno. Arte e medios de comunicación: do cartelismo ao Pop Art. A arte en pantalla: a videoarte, arte nas redes, arte dixital. A luz como elemento plástico. Arte e ecoloxía. Do Land Art e a Arte Povera ata os nosos días. A arte como instrumento de transformación da sociedade. Dos individualismos artísticos á arte colaborativa. Espazos urbanos e intervencións artísticas. Arte urbana. 	
Bloque 6. Metodoloxías e estratexias	
Criterios de avaliación	Obxectivos
<ul style="list-style-type: none"> CA6.1. Explicar de forma respectuosa o enriquecemento que supón a diversidade na arte, estudando obras de épocas e culturas distintas a partir da vinculación co seu contexto e analizando o concepto de arte ao que responden. 	OBX1
<ul style="list-style-type: none"> CA6.2. Argumentar a evolución da concepción da arte na historia, comparando con iniciativa os seus significados en períodos e culturas diferentes e analizando as súas semellanzas e diferenzas. 	OBX1
<ul style="list-style-type: none"> CA6.3. Explicar as singularidades de diversas manifestacións culturais e artísticas, relacionándoas coa súa función de forma aberta, crítica e respectuosa. 	OBX2
<ul style="list-style-type: none"> CA6.4. Identificar os elementos constituíntes de manifestacións artísticas de diversos períodos e estilos, recoñecendo as claves das súas linguaxes e xustificando a súa relación coa época, artista ou movemento correspondente. 	OBX3

<ul style="list-style-type: none"> CA6.5. Analizar formal, funcional e semanticamente, con criterio e sensibilidade, diferentes manifestacións artísticas, facendo uso da terminoloxía específica asociada ás súas linguaxes. 	OBX3
<ul style="list-style-type: none"> CA6.6. Formular proxectos artísticos, individuais ou colectivos, seleccionando os estilos, técnicas e linguaxes máis adecuadas de diversas disciplinas, e organizando e distribuindo as tarefas de maneira razoada. 	OBX7
<ul style="list-style-type: none"> CA6.7. Levar a cabo con creatividade proxectos artísticos individuais ou colectivos, materializando as ideas e obxectivos expostos, aplicando as aprendizaxes adquiridas, asumindo os roles asignados e respectando, de ser o caso, as achegas dos demais. 	OBX7
Contidos	
<ul style="list-style-type: none"> Metodoloxías de estudo das formas, as funcións e os significados asociados aos movementos e estilos artísticos, e de análise técnica e procedemental á obra de arte. A distribución de tarefas nos proxectos artísticos colectivos: criterios de selección a partir das habilidades requiridas. Metodoloxía proxectual. Fases dos proxectos artísticos. Estratexias de selección de estilos, técnicas e linguaxes. 	

1.4 Orientacións pedagóxicas

A intervención educativa na materia de Fundamentos Artísticos desenvolverá ou seu currículo e tratará de asentar de xeito gradual e progresivo as aprendizaxes que faciliten ao alumnado ou logro dous obxectivos da materia e, en combinación co resto de materias, unha adecuada adquisición das competencias clave e ou logro dos obxectivos da etapa.

Neste sentido, no deseño das actividades, o profesorado terá que considerar a relación existente entre os obxectivos da materia e as competencias clave a través dos descritores operativos e das liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe, que se presentan nos apartados seguintes, e seleccionar aqueles criterios de avaliación do currículo que se axusten á finalidade buscada, así como empregalos para verificar as aprendizaxes do alumnado e o seu nivel de desempeño.

Relación entre os obxectivos da materia de Fundamentos Artísticos e as competencias clave a través dos descritores operativos establecidos no anexo I

Obxectivos da materia	Competencias clave							
	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1	1				4	1		1-2
OBX2	1				4	1-3		1-2

OBX3	2			1	1.2-4	1		1-2
OBX4	1-2			1	4	1		1-2
OBX5	1				1.1-1.2-3.1	1		2-3.1
OBX6	1		4		4	1-3		1-2
OBX7		1	3	3	3.1-3.2	3	2-3	4.1-4.2

Liñas de actuación non proceso de ensino e aprendizaxe

- A realización de proxectos significativos para o alumnado e a resolución colaborativa de problemas, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión e a responsabilidade.
- A énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades.
- O uso de estratexias para traballar transversalmente a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, a competencia dixital, a igualdade de xénero, o fomento da creatividade, do espírito científico e do emprendemento.
- O deseño de situacións de aprendizaxe que lle permitan ao alumnado adquirir e aplicar as habilidades de análise, innovación, interpretación e defensa das diferentes producións artísticas, tanto propias como alleas. Tamén é preciso o uso de distintos métodos que teñan en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado, favorezan a capacidade de aprender por si mesmo e promovan o traballo en equipo.
- O desenvolvemento no alumnado do respecto á propia cultura artística e dunha postura respectuosa e aberta ante a pluralidade das diferentes propostas estéticas, de xeito que entenda, desde o recoñecemento da súa propia identidade, a importancia da diversidade como riqueza cultural.
- O traballo conxunto de coñecementos, destrezas e actitudes, facendo que o seu grao de importancia sexa relativo á natureza da situación de aprendizaxe. Desta maneira, os obxectivos adquiriranse de xeito interrelacionado, incrementando progresivamente ou seu grao de complexidade. Mediante estas situacións o alumnado terá unha visión máis dinámica tanto das súas aplicacións directas das aprendizaxes adquiridas no mundo laboral e profesional, como da transferencia destas experiencias a outros campos ou disciplinas do saber diferentes.